عروسک‌هایی که دل کودکان جنوبی را شاد می‌کند

عروسک‌ها در زندگی ما انسان‌ها نقش زیادی داشته و دارند؛ آن‌قدر که هرکدام از ما در گوشه صندوقچه خاطرات ذهنی‌مان عروسکی داریم که نوستالژی است و یادآور خاطرات خوب کودکی. عروسک‌ها می‌توانند بانی صلح و دوستی میان انسان‌ها هم باشند، شاید برای همین برگی از تقویم جهانی را به خود اختصاص داده‌اند.

روزی به‌نام عروسک‌ها که در برخی کشورها بهانه‌ای شده برای انتشار شادی و مهربانی. این بهانه با هدیه‌دادن جور می‌شود؛ با یک عروسک. روز جهانی عروسک در تقویم کشور ما چندان پررنگ نیست اما اهالی صنایع‌دستی و عروسک‌سازان از آن باخبرند و هرکدام به نوعی برای پاسداشت آن تلاش می‌کنند. مژده مصحفی توانا، عروسک‌ساز و کارآفرین ایرانی که پیش از این هم اقدام به برگزاری نمایشگاهی از عروسک‌های بومی کرده‌بود، در این خصوص به دوخت تعدادی عروسک بومی اقدام کرده و برای شادی دل کودکان خطه محروم سیستان و بلوچستان آنها را به این استان ارسال و بین کودکان تقسیم کرده‌است. /جام‌جم دیلی

یک انجمن میراثی مردمی تلاش دارد با برگزاری جشنواره‌ای ملی، عروسک‌های بومی ایرانیان را شناسایی و معرفی کند و مانع مرگ آنها شود

عروسکا کجایید کجایید؟!

مریم قاضی‌زاده

ایران

بیایید با هم نام ببریم؛ باربی، ماتروشکا، بی‌بی بُر... حتما متوجه شده‌اید که نام چند عروسک خارجی را با هم مرور کردیم؛ عروسک‌هایی که تقریبا بیشتر دخترچه‌های ایرانی و مادران‌شان آنها را می‌شناسند. حالا بیایید نام چند عروسک بومی خودمان را نام ببریم. سخت است، مگر نه؟ احتمالا می‌گویید ایران مگر عروسک بومی دارد؛ عروسک‌هایی که بشود نام برد و مطرح‌شان کرد و احتمالا مثل عروسک‌های خارجی در سطح بین‌المللی معرفی‌شان کرد؟ این‌که عروسک داریم یا نه و اگر داریم چه تعداد هستند و برای کدام خطه از این سرزمین پهناور، بماند، فعلا همین‌قدر بدانید که یک انجمن مردمی که در حوزه میراث ناملموس فعالیت می‌کند، تصمیم گرفته در همین حوزه جشنواره‌ای برگزار کند. یعنی عروسک‌های بومی و محلی ایران را شناسایی و به مردم خودمان و جهان معرفی کند، آن‌هم از طریق شمایی که در جای‌جای این سرزمین زندگی می‌کنید و احتمالا رد و نشانی از این عروسک‌ها دارید.

هر زمان که صحبت از میراث فرهنگی می شود، ذهن اغلب ما به سمت اماکن تاریخی یا آثار هنری به جا مانده از گذشته می‌رود؛ غافل از این‌که میراث فرهنگی هر کشور، جدای از آثار ملموس به جا مانده از پیشینیان، بخش گسترده‌تر و متنوع‌تری دارد که به رغم غنای آن کمتر مورد توجه قرار گرفته است. موسیقی بومی، حرکت‌های آیینی، لباس، غذا، نواها و ترانه‌ها و آیین‌های سنتی و محلی، تنها بخش کوچکی از فرهنگ هر کشور است که به آن میراث فرهنگی ناملموس گفته می‌شود.

توجه به گنجینه‌های فرهنگی بشری و شناسایی، ترویج و تلاش برای پاسداری از آنها هدفی بود که با توجه به آن، سازمان یونسکو سال ۲۰۰۳ کنوانسیون پاسداری از میراث فرهنگی ناملموس را به تصویب رساند. در این کنوانسیون که از سال ۲۰۰۶ اجرایی شد و تاکنون ۱۶۹ کشور به آن پیوسته اند تلاش می‌شود میراث فرهنگی معنوی جهان محافظت‌شده و درباره آن آگاهی‌بخشی شود. از همین رو تمام کشورهای عضو این کنوانسیون متعهد شده‌اند در راستای این هدف و برای شناساندن هرچه بیشتر میراث فرهنگی ناملموس کشور خود که بخشی از گنجینه فرهنگی بشری است، گام بردارند.

میراث ناملموس ایرانیان

ایران نیز به عنوان چهلمین عضو از اعضای کنوانسیون یادشده که برخوردار از اقوام مختلف و به تبع آن فرهنگ‌های بومی و ملی متنوع است، تاکنون توانسته ۱۶ اثر از آداب و آیین، هنرهای نمایشی، مهارت‌ها و دانش و فرهنگ را که شامل قالی‌بافی کاشان و فارس، نقالی، تعزیه، پختن نان لواش، دانش لنج‌سازی، چوگان، آیین نوروز، مهارت ساخت و نواختن کمانچه و دوتار، ردیف موسیقی ایرانی، موسیقی بخش‌های خراسان، آیین‌های پهلوانی و زورخانه‌ای، آیین زیارت کلیسای تادیوس، آیین قالیشویان کاشان و نگارگری است به عنوان بخشی از میراث ناملموس فرهنگی خود در یونسکو به ثبت برساند. با این حال، تنوع فرهنگ در ایران باعث‌شده بخش‌های زیادی از میراث ناملموس کشور همچنان نیازمند شناسایی و ترویج باشد. در این میان مهارت ساخت عروسک‌های آیینی و داستانی یکی از آثار فرهنگی ناملموس به‌شمار می‌آید که نیازمند شناسایی، ترویج و پاسداری است.

عروسک‌های گمنام ایران را دریابید

عروسک‌های بومی جایگاه ویژه‌ای در بخش داستانی و نمایشی فرهنگ و هنرهای سنتی نقاط گوناگون کشور دارد و در بسیاری از مناطق، افرادی که به ساخت این عروسک‌ها می‌پردازند، تنها فعالان و بازماندگان از نسلی هستند که در این بخش فعالیت می‌کنند از این رو لازم است شرایطی فراهم شود که مهارت ساخت این عروسک‌ها به نسل‌های بعدی منتقل شود. برای مثال سازندگان عروسک‌های «اُشتُرَک و تَکَم» از آخرین بازماندگان ساخت این عروسک‌ها در استان خود هستند و اگر به هر دلیلی این افراد قادر به ادامه فعالیت نباشند، بدون شک این مهارت به فراموشی سپرده می‌شود. از همین رو لازم است شرایطی فراهم شود تا ضمن شناساندن عروسک‌های بومی هر منطقه، توجه نسل جدید به یادگیری این مهارت‌ها نیز جلب شود تا بتوان از فراموشی عروسک‌ها و مهارت ساخت آنها جلوگیری کرد. اینها را علیرضا صادقی، مدیرعامل انجمن هنرهای سنتی و صنایع‌دستی پارس به ما می گوید که مجموعه‌شان با هدف شناسایی، ترویج، کارآفرینی و ثبت‌ملی و جهانی به برگزاری رویداد ملی و سالانه میراث ناملموس ایران با محوریت عروسک‌های بومی و مجسمه‌های دست‌ساز اقدام کرده است. مدیرعامل این سازمان مردم‌نهاد درباره برگزاری این رویداد به جام‌جم می‌گوید: میراث ناملموس ریشه در فرهنگ بومی و محلی هر کشوری دارد که شامل حوزه‌های مختلفی ازجمله آداب و رسوم، فرهنگ عامه، صنایع‌دستی، عروسک‌ها، آیین‌ها، بازی‌ها، غذاها و هنرهای محلی است. جدا از شناسایی میراث ناملموس، هنرهای بومی و سنتی، هدف ما ثبت و انتقال این میراث به نسل‌های بعدی با ترویج و آموزش است که بدون شک یکی از راهکارها برای ترویج، برگزاری جشنواره‌ها و رویدادهایی است که می‌تواند در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی برگزار شود تا از طریق آن بتوان میراث ناملموس بشری را به مردم به‌ویژه نسل‌های بعد شناساند. صادقی با اشاره به این‌که این رویداد به صورت مردمی و غیردولتی شکل‌گرفته و نهادها و کارشناسان در برگزاری آن از ما حمایت کرده‌اند، می‌افزاید: این جشنواره با تکیه بر ظرفیت مردمی در گسترده شهری و روستایی در جای‌جای ایران برگزار می‌شود چرا که فرهنگ، هنرهای بومی و صنایع‌دستی از جامعه محلی برخاسته و مردم نقش بسزایی در شناسایی و ترویج میراث معنوی دارند.

عروسک‌های محلی با ایده‌های نو

مدیرعامل انجمن هنرهای سنتی و صنایع‌دستی پارس درباره رویکرد رویداد هم این‌گونه توضیح می‌دهد: رویکرد ویژه این رویداد ملی، پرداختن به عروسک‌های محلی هر منطقه است و در بخش ایده‌های نو نیز تلاش‌شده بستری برای هنرمندان این حوزه فراهم شود تا بتوانند ایده‌های جدید خود را با محوریت عروسک‌های محلی و مجسمه‌های دست‌ساز هر منطقه ارائه دهند.

صادقی می‌گوید: موضوع رویداد میراث ناملموس ایران در چهار بخش شامل بخش انتخاب بهترین داستان احیاگران و تولیدکنندگان عروسک های بومی، ویژگی‌ها و داستان‌های عروسک‌ها، مجسمه‌های دست‌ساز و ایده‌های نو و آزاد است و آثار ارسالی باید طبق شیوه‌نامه و شاخص‌های تعیین‌شده باشد.

وی درباره ویژگی آثار ارائه‌شده به جشنواره هم می‌گوید: آثار ارسالی به این رویداد باید پیام‌آور گونه‌های جانوری، گیاهی و زیست‌محیطی، صنایع‌دستی، لباس محلی، طبخ خوراک و شیرینی محلی، پخت نان، بازی‌های محلی، شعرها، لالایی‌ها و شیوه‌های معیشتی شامل دامداری و کشاورزی باشد تا بتوان از این طریق فرهنگ استفاده از عروسک‌ها را به عنوان پیام‌آور صلح و آرامش در جامعه ایرانی و جهانی ترویج داد.

به گفته صادقی، عروسک‌هایی که با این ویژگی‌ها ساخته می‌شوند می‌توانند نماد فرهنگی و هنرهای بومی هر منطقه در بخش‌های یاد شده باشند.

رئیس شورای برنامه‌ریزی و هماهنگی رویداد سالانه و ملی میراث ناملموس ایران همچنین با اشاره به بخش ایده‌های نو رویداد یادآور می‌شود: در بخش ایده‌های نو شرایطی فراهم‌شده تا عروسک‌سازان و مجسمه‌سازان بتوانند با تکیه بر شاخص‌های فرهنگی هر منطقه، دست به خلاقیت زده و درعین حال که اثری متناسب با این شاخص‌ها خلق می‌کنند، شکل‌های متنوعی از آثار را به وجود آورند که مناسب با حال و آینده باشند.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۹۴۷

جدول عادی

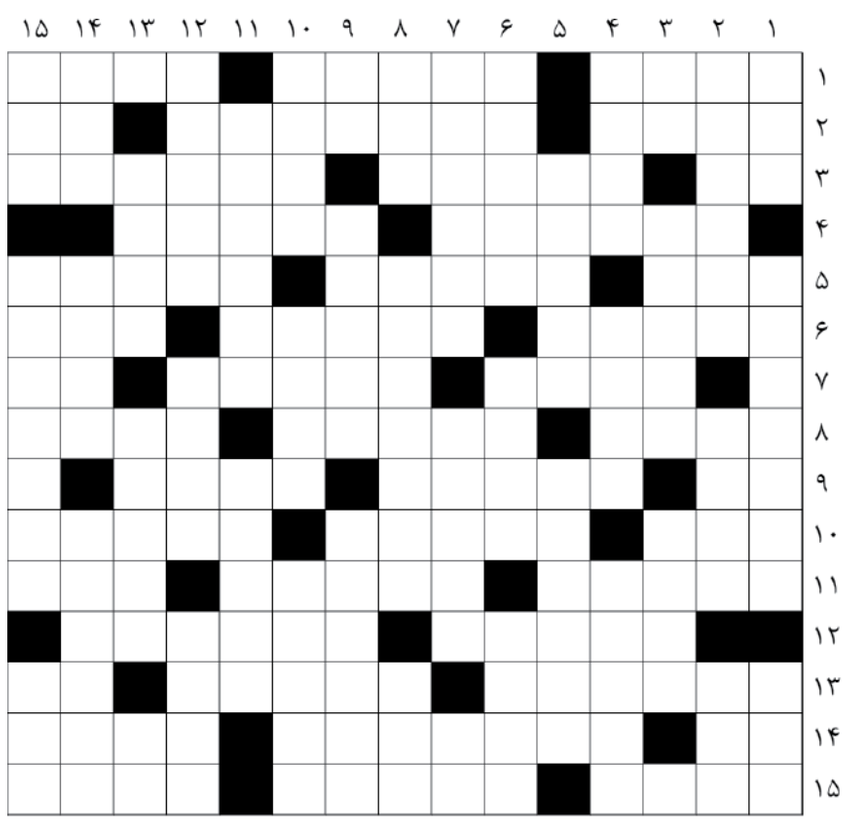

افقی: ۱) ماندگار- نوعی شیشه مقاوم در برابر گرما- ترمز کشتی ۲) جلدشده- پادزهر- دوستی ۳) آهار- ضربه‌ای در تنیس روی میز- سومین دورقمی ۴) از ورزش‌های رزمی- فینال ۵) نگهبانی- متحد و یکپارچه- نامبارکی ۶) پیشرفت- چراغ روشنی‌بخش- ماهی ۷) هر بخش از مسابقه بوکس- ناگزیر- اشاره به دور ۸) اسب زردرنگ- تخت سلطنت- نوعی طلاق ۹) ضمیر اول- دلواپس- وجود ۱۰) مقیاس سنجش اندازه‌های نقشه نسبت به نمونه واقعی- اسب آزموده- بنای قدیمی و فرسوده ۱۱) حیله- فراوان- مجموعه عقاید و آموزه‌های پیامبران ۱۲) بیش از اندازه- از باب‌های ثلاثی مزید در زبان عربی ۱۳) قطع طریق- کرایه‌دهنده چهارپایان- خاندان ۱۴) گاهی دل هم می‌زند- در آشپزخانه بجویید- آبزی عظیم‌الجثه ۱۵) داد و فریاد- زنان بر سر کنند- روحانی یهودی.

عمودی: ۱) تلمبه- زخم‌بندی- تقویت امواج الکتریکی ۲) گرد آمدن- سکرتر- سازمان همکاری‌های اقتصادی ۳) پهلوان- فیلم کابویی- ارتعاش ۴) مربوط به ادبیات- گلی زینتی- نیستان ۵) پنهان کردن- پایتخت سلسله خوارزمشاهیان ۶) مخفی- مالک- سرزمین ۷) صندوق بین‌المللی برای کمک به کودکان- زن ساکن صومعه- پرنده‌ای شناگر ۸) نمو- پزشک نامی یونان باستان- مزاحم تابستانی ۹) پیش‌شماره تلفن- مرطوب- دورو ۱۰) بدون نقش و نگار- آبرو و اعتبار- هرگونه اختلال در تکلم ۱۱) شهری در استان کرمانشاه- منشی ۱۲) چند لایحه- دارای اختلال- چشم سوم ۱۳) خدای خدایان در اساطیر یونانی- گل آپارتمانی زیبا- نشانه جمع فارسی ۱۴) عمیق- پایکوبی و دست‌افشانی صوفیان- فیلمی از رخشان بنی‌اعتماد ۱۵) مقام و رتبه- دستیار متخصص- ظرف لباسشویی.

جدول ویژه

افقی: ۱) نتیجه و ثمره- حبل‌الورید- یکسوکننده الکترونیکی ۲) غیر از مورد قبلی- خودبودگی- دوتا نون ۳) آش- نوعی سوسیس- ضربه‌ای در تکواندو ۴) سنگی آذرین- سال ۳۶۶ روزی ۵) خروس عربی- بهترین وضعیت ممکن- از ادوات ورزش باستانی ۶) نقاش فلاماندی قرن هفدهم- از شهرهای مهم ژاپن- جایز ۷) اندک- معشوق- ضمیر غایب ۸) دوزخ- سرزنش- شیر کوهی ۹) دریاچه آب شور استرالیا- فعال- تأیید خارجی ۱۰) پیش- روزگذشته- بزرگ‌ترین سرخرگ بدن ۱۱) از پیامبران بنی‌اسرائیل- از آثار مشهور هومر- گل ته حوض ۱۲) جیوه- کشوری در جنوب شرقی اروپا ۱۳) از آثار شعری سیدعلی موسوی‌گرمارودی- فهمیدن سخنان یکدیگر- گنده ۱۴) ضمیری عربی- پادزهر- مقامی پایین‌تر از کشیش ۱۵) فریاد- فروغ و پرتو- خانم.

عمودی: ۱) امام علی(ع) آن را بهترین میراث می‌داند- فیلسوف یونانی که در روز روشن با چراغ دنبال انسان واقعی می‌گشت- دهان کوچک ۲) جلال و شکوه- بی‌بند و بار- از ماهیان اقتصادی دریای خزر ۳) تخم‌مرغ خارجی- حالا- رفیق ۴) کانون- چهره- سخن گستاخانه ۵) محل تقاطع دو دیوار- تلاش و دسترنج ۶) خمیر مایه- صلح- نوعی میمون ۷) زیبایی‌شناسی- آبیار- از اقمار سیاره مشتری ۸) اقامتگاه مسافر- گوشه‌ای در دستگاه همایون- پادشاهی از خوارزمشاهیان ۹) بندگی- پیری- گیاهی زینتی ۱۰) سوغات قمصر- لکنت زبان- اتومبیل مسافربر عمومی ۱۱) فیلسوف مادی یونانی- هراس ۱۲) بسیار خوشایند- رنگ پوشش‌دهنده- شب پیش رو ۱۳) مایع نشاسته- سازی زهی- من و شما ۱۴) مفلس- ثبات و پایداری- مفت ۱۵) فرومایه- نوعی پنیر نرم و خامه‌ای دانمارکی- واحد قدیمی اندازه‌گیری وزن.

حل جدول عادی شماره ۵۹۴۶

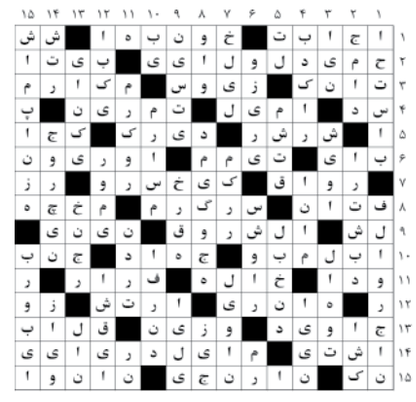

حل جدول ویژه شماره ۵۹۴۶

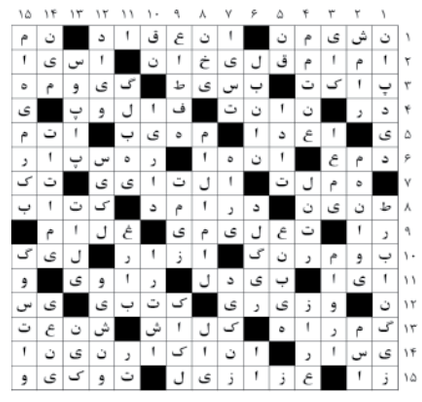

حل سودوکو ۳۸۵۸

۹	۷	۶	۵	۱	۴	۲	۳	۸
۳	۴	۵	۸	۹	۲	۷	۶	۱
۲	۱	۸	۷	۳	۶	۹	۴	۵
۶	۳	۴	۹	۵	۷	۸	۱	۲
۸	۹	۷	۲	۴	۱	۳	۵	۶
۵	۲	۱	۶	۸	۳	۴	۷	۹
۷	۸	۲	۳	۶	۵	۱	۹	۴
۱	۶	۹	۴	۷	۸	۵	۲	۳
۴	۵	۳	۱	۲	۹	۶	۸	۷

۲	۷	۸
۶	۱	۹
۵	۴	۳
۷	۱	۵
۴	۳	۲
۸	۶	۹
۹	۶	۲
۸	۵	۱
۳	۲	۷

۶	۵	۹	۳	۷	۱	۸	۴	۲
۷	۱	۳	۲	۴	۸	۹	۶	۵
۲	۴	۸	۹	۵	۶	۳	۱	۷
۸	۶	۲	۴	۳	۵	۱	۷	۹
۳	۹	۵	۱	۶	۷	۲	۸	۴
۱	۷	۴	۸	۹	۲	۶	۵	۳
۵	۳	۶	۷	۱	۹	۴	۲	۸
۴	۸	۷	۶	۲	۳	۵	۹	۱
۹	۲	۱	۵	۸	۴	۳	۶	۷

۷	۱	۵
۴	۳	۲
۸	۶	۹
۹	۶	۲
۸	۵	۱
۷	۴	۳
۳	۲	۶
۲	۱	۷
۵	۹	۴

۲	۴	۸	۹	۶	۷	۳	۵	۱
۱	۷	۳	۸	۵	۲	۹	۴	۶
۵	۹	۶	۳	۴	۱	۲	۷	۸
۳	۸	۵	۱	۹	۶	۴	۲	۷
۶	۲	۹	۴	۷	۵	۸	۱	۳
۴	۱	۷	۲	۳	۸	۵	۶	۹
۹	۳	۲	۶	۱	۴	۷	۸	۵
۸	۵	۱	۷	۲	۹	۶	۳	۴
۷	۶	۴	۵	۸	۳	۱	۹	۲

۴	۲	۶
۸	۵	۱
۳	۹	۷
۷	۳	۲
۱	۶	۹
۵	۸	۴
۶	۴	۸
۹	۷	۳
۲	۱	۵

برای حل جدول اعداد باید در هر مربع کوچک‌تر ۳ در ۳ هیچ عدد تکراری وجود نداشته باشد.
همچنین هیچ عددی در یک سطر یا ستون مربع بزرگ ۹ در ۹ تکرار نشده باشد.

سودوکو ۳۸۵۹

					۴	۳		
	۱	۴	۶	۳			۵	
۶				۸			۲	
۴			۳		۸		۶	
	۳	۶				۱	۸	
	۹		۷		۶			۵
	۶			۷				۲
	۴			۶	۱	۸	۹	
		۲	۵					

	۱	۹	
	۵		
۲	۶		
	۳		
۸		۳	
	۹	۱	
	۴		
۶			
	۶		
	۵		
		۹	
	۴		
		۱	

					۲	۴		
	۳	۶	۴	۷			۸	
۸				۵			۱	
۴			۱		۳		۷	
	۶	۸				۱	۵	
	۱		۶		۵			۸
	۸			۳				۱
	۲			۱	۸	۹	۶	
		۳	۲					

	۴	۱
۷		
۳		۴
	۳	۶
	۹	
	۴	
۶		
	۶	
	۵	
		۹
	۴	
		۱

	۸	۴
۵	۷	
۳		۴
	۴	
۷		
	۵	
۲	۷	۵
	۱	